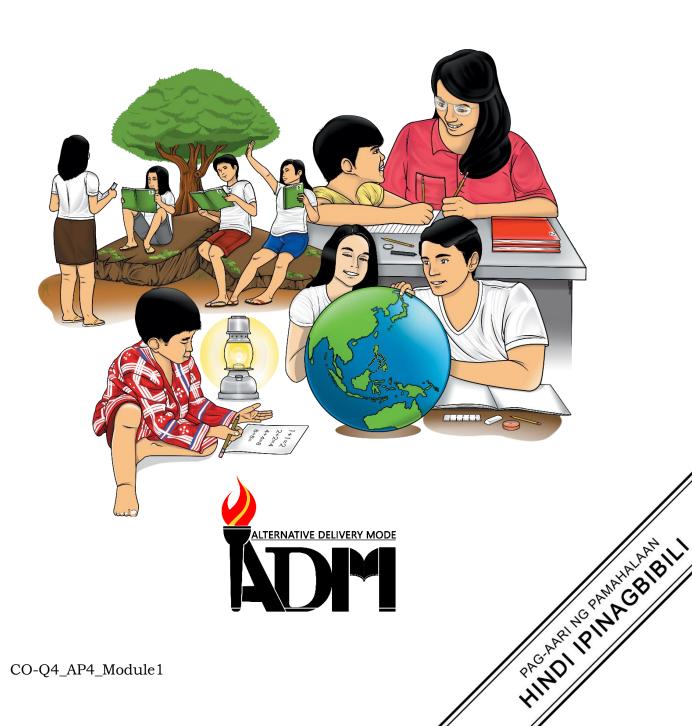

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan - Modyul 1: "Ikaw, Ako, Tayo: Mamamayang Pilipino"

Araling Panlipunan – Ikaapat na Baitang Alternative Delivery Mode Ikaapat na Markahan Modyul 1– "Ikaw, Ako, Tayo: Mamamayang Pilipino" Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Emma A. Jadie

Editor: Jerry P. Ramirez at Ma. Leilani R. Lorico

Tagasuri: Ana N. Calisura

Tagaguhit:

Tagalapat: Edsel D. Doctama, Katherine Obrero Cordora

Tagapamahala: Gilbert T. Sadsad

Francisco B. Bulalacao Jr.

Grace U. Rabelas
Ma. Leilani R. Lorico
Imelda R. Caunca
Marites B. Tongco

Iniliml	bag s	a Pili _l	pinas	ng	

Department of Education - Region V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City, 4500 Philippines

Telefax: 0917-178-1288

E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan – Modyul 1: "Ikaw, Ako, Tayo: Mamamayang Pilipino"

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Pag-aaralan mo sa modyul na ito ang pinakamahalagang yaman ng isang bansa, ang mga mamamayan. Sino nga ba ang maituturing na mga mamamayang Pilipino at ano ang batayan ng pagkamamamayan?

Matutunan mo sa aralin ang mga konsepto, prinsipyo at batayan ng pagkamamamayang Pilipino.

Pamantayang Pangnilalaman:

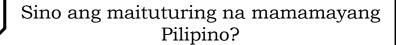
Naipamamalas ng mag-aaral ang pang-unawa at pagpapahalaga sa kanyang mga karapatan at tungkulin bilang mamamayang Pilipino

Pamantayan sa Pagganap:

Ang mag-aaral ay nakikilahok sa mga gawaing pansibiko na nagpapakita ng pagganap sa kanyang tungkulin bilang mamamayan ng bansa at pagsasabuhay ng kanyang karapatan.

Sa araling ito, ikaw ay inaasahang:

- 1. Natatalakay ang konsepto at prinsipyo ng pagkamamamayan (AP4KPB-Iva-b-1)
- 2. Natutukoy ang mga batayan ng pagkamamamayang Pilipino.
- 3. Nakikilala kung sino ang mga mamamayan ng bansa.

Tingnan ang larawan sa susunod na pahina. Ang mga tao sa larawan ay naninirahan sa ating bansa ngunit sila bang lahat ay maituturing na mamamayang Pilipino? Masasabi mo bang ikaw ay isang Pilipino? Gawin sa loob ng 2 minuto

SOURCE: AP 4 LM ph.328

Simulan mo ang modyul na ito sa isang pagsubok.

Piliin ang titik ng tamang sagot at isulat ito sa iyong sagutang papel. Tinatayang magagawa mo ito sa loob ng 5 minuto.

- 1. Alin sa mga sumusunod ang nangangahulugang pagiging kasapi o miyembro ng isang bansa ayon sa itinatakda ng batas?
 - A. Pagkamakabayan
 - B. Pagkamaka-Pilipino
 - C. Pagkamakatao
 - D. Pagkamamayan
- 2. Sino sa mga sumusunod ang maituturing na mamamayang Pilipino?
 - A. Si Ana na isinilang sa Amerika.
 - B. Si Maria na ang ama at ina ay kapwa mga Pilipino.
 - C. Si Carlos na anak ng mag-asawang Hapones na matagal nang naninirahan sa Pilipinas.
 - D. Si Donna na ang ama ay Chinese at ang ina ay Vietnamese na may malaking negosyo sa Pilipinas.
- 3. Sino ang HINDI maituturing na isang mamamayang Pilipino?
 - A. Ang isang batang may ama o ina na mamamayang Pilipino.
 - B. Ang isang taong isinilang sa Canada.
 - C. Ang isang taong mamamayan na ng Pilipinas bago pa pinagtibay ang Saligang Batas ng 1987.
 - D. Ang mga dayuhang naging naturalisadong mamamayan ayon sa batas.

- 4. May dalawang uri ng ang pagkamamamayan: ang likas o katutubo at naturalisado. Ano ang ibig sabihin ng likas o katutubong pagkamamamayan?
 - A. Ang mga mamamayang anak ng isang Pilipino.
 - B. Ang mga mamamayang maaaring isa lamang sa kaniyang mga magulang ay Pilipino.
 - C. Ang mga mamamayang parehong mga Pilipino ang mga magulang.
 - D. Lahat ng nabanggit ay tama.
- 5. Aling prinsipyo ng pagkamamamayan ang naaayon sa dugo o pagkamamamayan ng magulang?
 - A. Jus sanguinis

C. Jus soli.

B. Pandarayuhan

D. Naturalisado

- 6. Ayon sa ating batas, maaaring mawala ang pagkamamayan sa pamamagitan ng mga sumusunod MALIBAN sa isa.
 - A. Nakamit lamang niya ang kanyang pagka-Pilipino sa pamamagitan ng naturalisasyon.
 - B. Naglingkod siya sa Sandatahang Lakas ng ibang bansa.
 - C. Sumumpa siya ng katapatan sa Saligang Batas ng ibang bansa pagsapit ng 21 taong gulang.
 - D. Naging naturalisadong mamamayan ng ibang bansa.
- 7. Sino sa mga sumusunod na mga dayuhan ang maaaring mabigyan ng pribilehiyong maging Pilipino?
 - A. Si G. Miller na sumasalungat sa nakatatag na pamahalaan ng Pilipinas.
 - B. Si G. Choi na nagmamay-ari ng ilegal na pasugalan.
 - C. Si Gng. Tan na sumusuporta sa mga kaugalian at tradisyong maka-Pilipino.
 - D. Si Bb. Dy na mula sa bansang nagbabawal sa kanilang mamamayang maging naturalisadong mamamayan ng Pilipinas.

- 8. Si G. Smith na galing sa Amerika ay nakapagpatayo ng isang malaking kompanya sa Pilipinas. Tatlong taon na siyang naninirahan sa Pilipinas. Ayon sa nabanggit, ano ang pagkamamamayan ni G. Smith?
 - A. Siya ay isang Pilipino.
 - B. Siya ay isang Amerikano.
 - C. Siya ay isang katutubong Pilipino.
 - D. Siya ay naturalisadong Pilipino.
- 9. Ang pagkamamamayan ay maaaring mawala at makamit muli. Ano ang angkop na paglalarawan sa pahayag?
 - A. Ito ay may katotohanan.
 - B. Ito ay opinyon lamang.
 - C. Ito ay walang katotohanan
 - D. Ito ay-isang haka-haka
- 10. Alin sa mga sumusunod ang tumutukoy sa mga prinsipyo ng pagkamamamayan ayon sa kapanganakan?
 - A. Jus Soli at Jus Sanguinis
 - B. katutubo at naturalisado
 - C. Jus Soli at likas
 - D. Jus Sanguinis at naturalisado

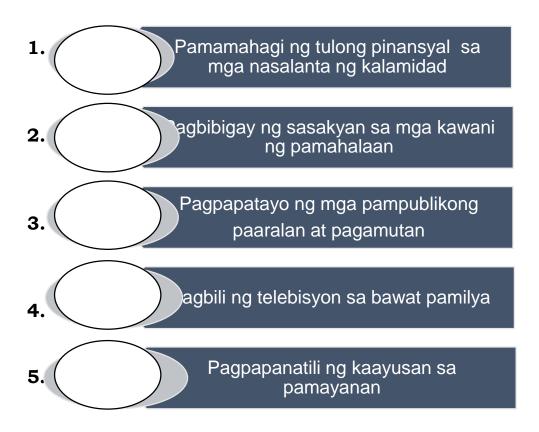
Aralin

"Ikaw, Ako, Tayo: Mamamayang Pilipino"

Balikan

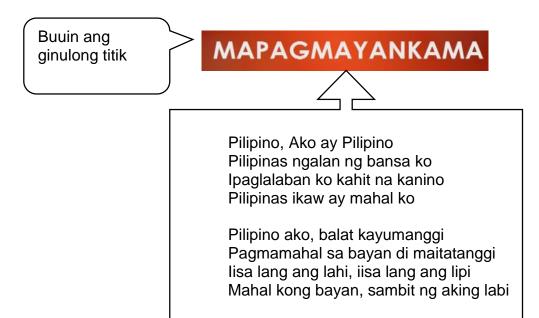
PANUTO: Iguhit sa sagutang papel ang (PUSO) kung ang pahayag ay tumutukoy sa mga bahaging ginagampanan ng pamahalaan sa pagtugon ng mga pangangailangan ng mga mamayan at (BITUIN) naman kung hindi ito gampanin ng pamahalaan. Gawin ito sa loob ng 3 minuto.

Tuklasin

Ayusin ang ginulong mga titik upang mabuo ang pamagat ng tula. Maaari mo itong gawin sa loob ng 2 minuto sa iyong sagutang papel.

Ang pagkamamamayan ay nangangahulugan ng pagiging kasapi o miyembro ng isang bansa ayon sa itinatakda ng batas. Hindi lahat ng naninirahan sa isang bansa ay mamamayan nito dahil may mga dayuhang nakatira dito na maaaring hindi kasapi nito. Halimbawa, ang mga dayuhang naninirahan lamang dito sa ating bansa upang mag-aral, mamasyal, o makipagkalakal, ay hindi maituturing na Pilipino dahil sila ay mamamayan ng ibang bansa. Ating tuklasin sino nga ba ang maituturing na mamamayang Pilipino?

Ayon sa Artikulo IV, Seksiyon 1 ng Saligang Batas ng 1987, maituturing na mamamayang Pilipino ang mga sumusunod:

Mamamayan ng Pilipinas nang pinagtibay ang Saligang Batas ng 1987 noong Pebrero 2, 1987

Ang ama o ina ay mamamayang Pilipino

Ang mga Mamamayang Pilipino

Mga dayuhang nagpasiyang maging mamamayang Pilipino ayon sa batas ng naturalisasyon Mga mamamayang isinilang bago sumapit ang Enero 17, 1973 sa mga inang Pilipino na pinili ang pagkamamamayang Pilipino pagsapit ng 21 taong gulang.

Uri ng Mamamayang Pilipino

May dalawang uri ng pagkamamamayan: **ang likas o katutubong pagkamamamayan at di-likas o naturalisadong pagkamamamayan**. Likas o Katutubo ang pagkamamamayang Pilipino kung ang isa o parehas sa kanyang mga magulang ay isang Pilipino. Di-likas o naturalisado naman ang pagkamamamayan kung ang isang dating dayuhan ay sumailalim sa proseso ng naturalisasyon.

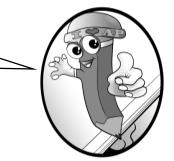
Ang naturalisasyon ay isang legal na paraan kung saan ang isang dayuhan na nais maging mamamayan ng isang bansa ay sasailalim sa isang proseso sa hukuman. Kapag nabigyan na ng pagkamamamayang Pilipino ang isang dayuhan, kailangan niyang sumunod sa mga batas at kultura ng bansa. Matatamasa rin niya ang mga karapatan ng isang mamamayang Pilipino maliban sa mahalal sa matataas na posisyon sa pamahalaan ng bansa.

Prinsipyo ng Pagkamamawa Ayon sa Kapanganakan

May dalawang prinsipyo ng pagkamamayan ayon sa kapanganakan ang maaaring gamitin ng isang bansa upang matukoy ang kanilang mamamayan.

- 1. Jus sanguinis Ang pagkamamamayan ay naaayon sa dugo o pagkamamamayan ng mga magulang o isa man sa kanila. Sinusunod ng mga anak ang pagkamamamayan ng kanilang mga magulang saan mang bansa sila ipinanganak.
- 2. **Jus soli** Ang pagkamamamayan ay naaayon sa lugar ng kaniyang kapanganakan anuman ang pagkamamamayan ng kaniyang mga magulang. Ang ibig sabihin, kung ang isang tao ay ipinanganak sa isang bansa na sumusunod sa prinsipyong ito, siya ay ituturing na mamamayan ng bansang iyon anuman ang pagkamamamayan ng kaniyang mga magulang.

Anong prinsipyo ng pagkamamamayan ang siyang ginagamit upang matukoy ang pagkamamamayan sa Pilipinas? Ipaliwanag ang

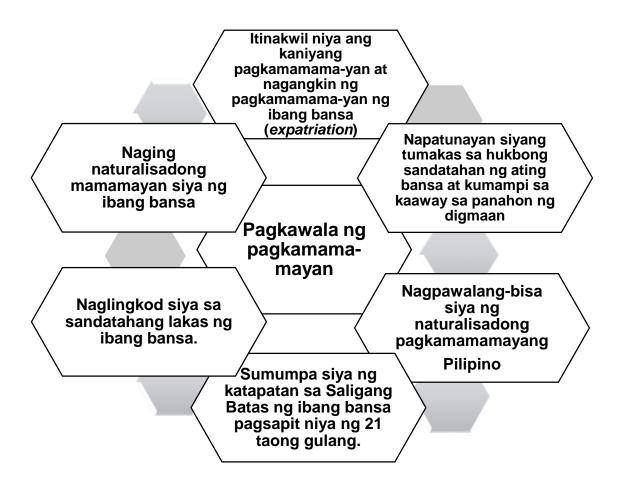

Mga Katangian ng isang Dayuhan na nais maging Naturalisadong Pilipino

- 1. Siya ay dalawampu't isang taong gulang na.
- 2. Siya ay naninirahan sa Pilipinas nang tuloy-tuloy sa loob ng sampung taon.
- 3. Siya ay may mabuting pagkatao
- 4. Naniniwala siya sa Saligang Batas ng Pilipinas.
- 5. May matatag siyang hanapbuhay at may ari-arian sa Pilipinas.
- 6. Nakapagsasalita at nakasusulat siya ng wikang Pilipino.
- 7. Tinatanggap niya ang kulturang Pilipino.
- 8. Pinag-aaral niya ang mga anak sa mga paaralang nagtuturo ng kultura at kasaysayan ng Pilipinas.

Pagkawala ng Pagkamamayang Pilipino

Maaari ring mawala ang pagkamamamayan ng isang Piipino, kusang-loob man ito o sapilitan. Ang mga sumusunod ang mga dahilan ng pagkawala ng pagkamamamayang Pilipino:

Muling Pagkakamit ng Pagkamamawang Pilipino

Maaaring maging Pilipino muli sa pamamagitan ng sumusunod na mga paraan:

- 1. Muling Naturalisasyon
- 2. Aksiyon ng Kongreso
- 3. Pagpapatawad sa hatol ng hukuman sa isang tumakas na miyembro ng Sandatahang Lakas.
- 4. Pagbabalik sa Pilipinas at muling pagsumpa ng katapatan sa Republika ng Pilipinas.

Mga Dayuhang Hindi Maaaring Maging Mamamayang Pilipino

Hindi lahat ng mga dayuhan na nais maging naturalisadong Pilipino ay maaaring bigyan ng pagkamamamayan. Ang mga sumusunod ang mga dahilan ng hindi pagbibigay ng pribilehiyong naturalisasyon sa mga dayuhan:

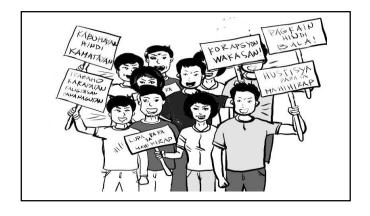
Gumamit ng dahas upang makamit ang kanilang kagustuhan

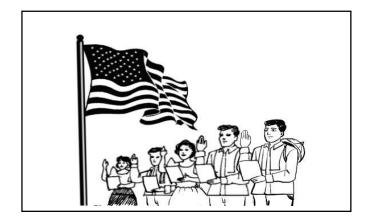
Nahatulan sa kasalanang may kaugnayan sa moralidad gaya ng pagsusugal at prostitusyon

Sumasalungat o nagrerebelde sa nakatatag na pamahalaan

Pagiging mamamayan ng
isang bansang hindi
nagkakaloob ng
karapatang maging
naturalisadong
mamamayan ng Pilipinas

Hindi naniniwala sa kaugalian, tradisyon, at simulain ng mga Pilipino

May mga pagkakataon na ang mga mamamayang Pilipino ay nagiging mamamayan pa ng ibang bansa. Tinatawag itong DUAL CITIZEN. Ito ay pinahuntulutan ng batas. Ayon sa Republic Act 9225 o mas kilala bilang Dual Citizen Law, pinahihintulutan na ang isang likas na mamamayang Pilipino ay maaring maging naturalisadong mamamayan din ng ibang bansa.

Sagutan ang mga sumusunod na gawain. Gawin sa loob ng 4 minuto sa iyong sagutang papel.

Gawain A: KONSEP2KOY

Iguhit sa sagutang papel ang **Masayang Mukha** wung tama ang konseptong ipinahahayag ukol sa pagkamamamayan at **Malungkot na Mukha** naman kung hindi.

- 1. Isa man sa iyong mga magulang ay Pilipino, ikaw ay isang mamamayang Pilipino.
- 2. Ang mga—dating dayuhan na sumailalim sa proseso ng naturalisasyon ay maituturing na mamamayang Pilipino.
- 3. Ikaw ay mamamayang Pilipino kung mamamayan ka ng Pilipinas bago ang Pebrero 2007.
- 4. Ang isang Pilipinong nakapag-asawa ng isang dayuhan ay hindi na maaaring maging mamamayang Pilipino.
- 5. Hindi na maaaring maging mamamayang Pilipino ang isang dating Pilipino na piniling maging naturalisadong mamamayan ng ibang bansa.

Gawain B: PILIPINO O HINDI

Sino sa kanila ang mamamayang Pilipino? Isulat sa sagutang papel ang salitang **PILIPINO** kung ang nakasalungguhit na pangalan ay mamamayang Pilipino at **HINDI PILIPINO** naman kung hindi.

1.	Si Julius ay anak ng isang Ifugao at isang Ilokano.
	Naninirahan sila sa Maynila.
2.	Nagbabakasyon sa Pilipinas tuwing mahal na araw
	si <i>Nyro</i> na isang Australyano.

3. Si <u>G. Smith</u> na isang Amerikano ay nakapagpatayo ng isang malaking kompanya sa Pilipinas. Tatlong taon na siyang naninirahan sa Pilipinas.
4. Si <u>Lenie</u> ay ipinanganak sa Cebu. Ang kaniyang ama ay Pilipino at ang kaniyang ina ay Hapones.
5. Si <u>Kapitan Ben</u> ay isang sundalong Pilipino. Nang sumiklab ang World War II, siya ay nakipagtulungan at umanib sa mga sundalong Hapones.

GAWAIN C: TUGMA-TAMBALAN

Pagtugmain ang hanay **A** sa hanay **B**. Isulat sa sagutang papel ang titik ng tamang sagot.

Α

- 1. Pagkamamamayan ayon sa dugo ng magulang
- 2. Proseso ng pagiging mamamayan ng isang dayuhan ayon sa batas
- 3. Pagkamamamayan batay sa lugar ng kapanganakan
- 4. May dalawang pagkamamamayan
- 5. Kasulatan kung saan nakasaad ang pagkamamamayang Pilipino

В

- A. Dual citizenship
- B. Jus sanguinis
- C. Jus soli
- D. Naturalisasyon
- E. Saligang Batas
- F. Pagkamamayan

FILL ME

Kumpletuhin ang mga sumusunod na pahayag upang mabuo ang tamang konsepto. Piliin ang tamang sagot sa loob ng scroll. Gawin ito sa loob ng 5 minuto sa iyong sagutang papel.

1. Nakasaad sa	Nakasaad sang 1987 ng Pilipinas ang				
mga katangian ng	g isang mamamayang Pi	lipino.			
Saligang Batas	 Pahayagan	 Bibliya			
Saligariy Balas	r allayayall	Dibliya			
2. May dalawang ur	i ng pagkamamamayan:	at			
Likas at Naturalisado	Likas at Sagrado	Likas at Lubos			
	insipyo ng likas na pagk nakan: ang <i>a</i>	•			
Jus Soli at Jus Sanguini	s Jus Soli at Naturalisado	Jus Soli at Llkas			
	nan ay maaaring mag nagitan ng prosesong				
Naturalisasyon	Bendisyon	Eleksiyon			
5. Ang	ay maaaring mawala	at makamit muli. ຄ			
Pangalan	Pagkamamamayan	Pagkatao			

MY REFLECTION

Bumuo ng isang pangungusap na magbubuod sa iyong natutunan sa aralin. Dugtungan ang simula ng pangungusap. Gawin sa loob ng 2 minuto sa iyong sagutang papel.

Nabatid ko sa napag aralang aralin na

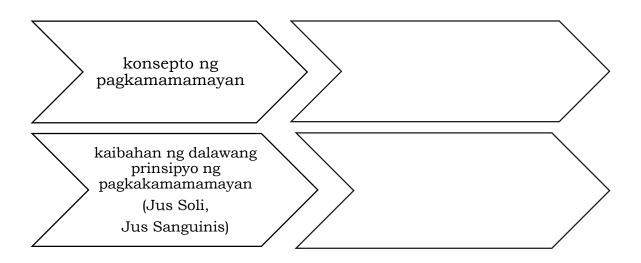
Isagawa

	Gumawa	ng islo	ogan tı	ungkol	sa I	kahala	agahan	ng	iyong
pag	gkamamama	ayang P	ilipino.	Gawii	n mo	ito s	a iyong	sag	utang
par	oel.								

A. TALAKAYIN MO

Talakayin sa isa o dalawang pangungusap ang mga sumusunod. Gawin sa loob ng 5 minuto sa iyong sagutang papel.

B. ITSEK MO (/)

Lagyan ng tsek (/) kung ang tinutukoy ay mamamayang Pilipino, ekis (X) kung hindi. Gawin mo ito sa iyong sagutang papel.

_1. Si Ana na ang ama at ina ay parehong Pilipino.
 _2. Si Jhonny na ipinanganak sa Amerika.
 _3. Si Carla na ang ama ay tubong Bacolod at Bicolana ang
ina.
_4. Si Ramon na ang ama ay Intsik at ang ina ay Vietnamese.
_5 Si Nena na ipinanganak ng isang mag-asawang Ifugao.

Karagdagang Gawain

I-EXPRESS MO

Sumulat ng isang sanaysay tungkol sa pagiging isang mabuting mamamayang Pilipino. Pamagatan ito ng "Ako, Bilang Mamamayang Pilipino". Gawin sa loob ng 4 minuto sa iyong sagutang papel.

"Ako, B	ilang Mama	amayang P	'ilipino"	

Susi sa Pagwawasto

.1 .A	X .5. 46677777777
PAGKAMAMAMAYAN	B. ITSEK MO
Tuklasin:	:NIHAYAT Yısv ysm ətəwənAA
2. 3. 4. 5.	1. Saligang Batas 2. Likas at Naturalisado 3. Jus Sanguinis at Jus Soli 4. Naturalisasyon 5. Pagkamamanan
BALIKAN:	ISAISIP: FILL ME
5. A 6. A 7. B 8. B 9. A 10.h	PAGYAMANIN C 1. B 2. C 3. C 4. A 5. E 5. E
Subukin: 1. □. 2. B 3. B 4. □	PAGYAMANIN B: 1. PILIPINO 2. HINDI 3. HINDI 4. PILIPINO 5. HINDI

Sanggunian

Adriano et.al., *Araling Panlipunan 4 Kagamitan ng Mag-aaral*, Pilipinas: Vibal Group Inc. 2015 pp. 328-336

Adriano et.al., *Araling Panlipunan 4 Patnubay ng Guro*, Pilipinas: Vibal Group Inc. 2015 pp. 146-149

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph